BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 147 Joi 1 Iunie 1939
14 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARĂ Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Armonie economică

In nenumărate rânduri am dovedit cu cifre incontestabile că dezechilibrul dintre prețurile produselor agricole și cele ale produselor industriale constitue piedica reală a propășirii economice normale a unei țări unde 80 la sută din populație trăește de pe urma producției agricole.

Am arătat că, în trecut, prețurile produselor noastre industriale se formau la adăpostul regimului vamal și al măsurilor oficiale pentru reducerea importului și statisticile oficiale confirmau precis că românii plătesc multe articole industriale cu 220-380 la sută mai mult decât prețurile mondiale.

După cifrele orânduite de președintele Camerei de comerț din T.-Severin, reese că luând ca unitate de măsură 100 kgr. de grâu se pot cumpăra cu ele în Belgia 115 kgr. fier, dar în România numai 56 kgr.; 555 kg. de ciment în Polonia, dar în România numai 202; 8.30 m. p. de geamuri, dar în România numai 4.25.

In afară de aceasta comerțul nefiind, din pricina condamnabilei nepăsări din trecut, în mâini românești — numai 9 la sută din comerțul orășenesc este autohton — s'a ajuns la următoarea uluitoare anomalie creată de angrosiști, anomalie pe care o zugrăvește președintele citatei Camere de comerț:

„Astfel s'a ajuns la situația anormală că comercianții din același oraș să aibă la același articol prețuri diferite, luându-se în considerație originea etnică și confesiunea comercianților detailiști.

Dar mai mult, dacă aceste biurouri intermediare pentru plasarea produselor metalurgice hotărăsc desființarea unei firme românești dintr'un oraș oarecare, îi fixează prețuri așa de mari că nu poate susține concurența și trebue să-și înceteze activitatea".

Insistând, cu tenacitate și perseverență, pentru o politică de echilibrare a prețurilor, baza adevăratei armonii economice, noi am arătat imensa nedreptate ce se face claselor producătoare și în deosebi plugărimii românești.

Am recunoscut totdeauna nevoia încurajării industriei naționale, plasament sigur pentru brațele ce nu vor mai avea întrebuințare în agricultură. Sănătoasa vitalitate a poporului român face ca astăzi să avem o populație de 20 milioane locuitori și, mereu în creștere, acest surplus de populație nu va mai găsi în agricultură sursa necesară de muncă și câștig. Această muncă disponibilă trebuie să-și găsească un debușeu și industria orășenească este de pe acum indicată pentru acest scop.

In vederea acestei tranziții, acestei transformări, nu trebue însă să uităm că agricultura rămâne pentru marea majoritate a populației singura posibilitate de câștig și de viață. Trebuie ca prin echilibrul prețurilor să-i dăm putința să se dezvolte; o încurajare excesivă a elementelor alogene din comerț și industrie nu duce — experiența o dovedește — la crearea unei industrii naționale serioase și permanente. E o aparență ce-și bazează înflorirea doar pentru profitori, înflorire ce nu durează decât atâta vreme cât rămân în ființă tarifele vamale prohibitive. Chiar în interesul acestei industrii este însă necesară o echilibrare a prețurilor, pentru că numai astfel vom da posibilitate să se intensifice schimburile și să dăm clasei agricole o mai mare putere de cumpărare.

Este un adevăr economic de mult constatat și pe care îl subliniază și Camera de comerț pomenită mai sus. Populația agricolă este nevoită să consume produse industriale și la prețuri urcate, dar consumul nu este normal. Prețurile acestor produse fiind excesiv de urcate, populația agricolă își restrânge consumul și prin aceasta se ajunge la lâncezirea comerțului.

Propășirea economică a țării, pornită pe baze solide, trebue să împună dela început această armonizare a prețurilor folositoare nu numai agriculturii, ci și industriei și comerțului și consumatorilor în genere, adică întregei colectivități.

O nouă manifestație de prietenie franco-americană

Cuvântarea d-lui William Bullitt la cimitirul american dela Suresnes

Paris, 29 (Rador). — D. William Bullitt, ambasadorul Statelor Unite, a ținut azi un nou discurs la cimitirul american de la Suresnes.

„Ne-am adunat — a spus între altele ambasadorul — pentru a prăznui pe morții cari dorm sub această frumoasă colină la picioarele căreia se așterne Parisul. Acum câteva zile, d. Daladier, președintele consiliului, îmi spunea că se afla în tranșeele din linia întâia atunci când forțele expediționare americane au venit să-și completeze instrucția militară. Americanii au intrat în liniște în tranșeie, la adăpostul nopții. In zori, soldații francezi, printre cari și actualul președinte al consiliului, au fost surprinși de a constata că tinerii soldați americani se cățăraseră în vârful copacilor din apropierea tranșeielor, luând cu dânșii nu numai puștile, dar și mitralierele. Și astfel, încă din prima zi, americanii au deschis, de sus în jos, tirul asupra tranșeelor germane.

Spiritul acestor oameni amintește spiritul lui Foch, care, în timpul primei bătălii dela Marna, spunea — dacă-mi amintesc bine —: „Situația este excelentă. Centrul meu este străpuns, dreapta în plină retragere. Atac".

Era firesc și drept să plângem pe tinerii cari au adus tinerețea lor în Franța și cari n'au mai plecat. Dar cei dintre noi cari-și amintesc își vor aminti în același timp și de faptul că plecau în luptă în starea de spirit cântată prin aceste versuri ale lui Walter Scott:

„Un ceas de viață glorioasă face cât o veșnicie fără nume...".

Oamenii cari dorm aici au luptat frumos și au murit de moartea vitejilor. Ei se odihnesc cu cinste. Duhurile lor întețesc curajul în inimile tuturor compatrioților lor și în inimile francezilor.

Atâta vreme cât vor fi pe pământ tineri viteji, morții de ieri vor avea camarazi cari să-și amintească de ei. Vitejii de ieri n'au îmbătrânit. Amintirea lor va rămâne și ea pururi tânără".

Alte solemnități pentru comemorarea voluntarilor americani căzuți pe pământul Franței

Paris, 29 (Rador). —*Diferite solemnități s'au desfășurat și în cursul dimineții de Luni pentru a sărbători „Memorial Day". La aceste ceremonii au asistat membrii coloniei americane și prietenilor francezi.*

O delegație de reprezentanți oficiali americani a depus flori la monumentul voluntarilor americani din piața Statelor Unite.

La ora 10 și 30, un serviciu religios a fost oficiat la catedrala americană, în prezența d-lui Lebrun, președintele republicii, și a numeroase personalități.

Puțin după aceia, un cortegiu, având în frunte pe d. Bullitt, ambasadorul Statelor Unite, s'a dus la Arcul de Triumf, unde a depus o coroană pe mormântul Soldatului Necunoscut.

CINSTIREA MAMEI

Grupul de mame cu cei mai mulți copii din ținutul Bucegi, cărora li s'au împărțit Luni premii cu prilejul serbării dela teatrul Ligii Culturale
(Darea de seamă în corpul ziarului)

CASTELUL BRAN

UN DOCUMENT ISTORIC UITAT

de R. SEIȘANU

Castelul Bran prin poziția sa romantică. prin originea sa cavalerească și prin patina ce i-au dat-o veacurile ce le-a înfruntat zidurile sale masive, reamintește faimosul castel al cavalerilor din insula Rhodes.

Un scriitor englez, Boner, care a publicat în 1865 o carte despre Transilvania, *(„Transylvania, its products and its people")* în urma unei călătorii de studii ce o făcuse în această țară, mărturisește că a rămas adânc impresionat de frumusețea regiunei Branului și de aspectul romantic al unui castel înfipt în stâncile Carpaților, ruinat și părăginit, înconjurat de păduri dese și de poene, care de veacuri străjuește, singuratec și maiestuos, trecătoarea din apropiere ce unește Transilvania cu Țara Românească. I s'a părut călătorului englez, că a descoperit, la Bran, cuibul misterios al temutului Barbă Albastră...

Cum în vremea aceea nu erau oficii de turism și nici mijloace bune de comunicații și de transport, englezul Boner a întâmpinat multe greutăți până să ajungă la castelul carpatin, din cauza drumurilor rele și a lipsei călăuzelor. Despre originea și istoricul acelui castel ruinat, el a notat câteva versiuni populare, puse în circulație de vechii coloniști saxoni din Țara Bârsei, privitoare la cavalerii Teutoni ce l-au întemeiat spre a le sluji de poziție întărită la graniță, apărătoare a trecătoarei împotriva „năvălitorilor de la sud".

Astăzi, castelul Bran, fosta proprietate a neuitatei regine Maria, prezintă pe lângă un interes istoric și turistic și unul artistic ce nu'l avusese până la 1920. Interiorul său a fost refăcut după indicațiile date de Regina-artistă, care a reușit să-i dea aspectul unui cuib patriarhal domnesc, păstrându-i însă caracteristica impusă de trecutul acestui locaș monumental, — trecut ce pare încă prezent, căci refuză orice compromis cu ceea ce aparține epocei contimporane. Nu te-ar uimi prea mult dacă pe coridoarele sale întunecate, te-ar întâmpina pârcălabii, castelanii și cavalerii de odinioară, în armura și zalele lor de pe vremuri; iar dacă privind prin ochiurile de sticlă ale cămărușelor, ai zări, în apropiere, pe vameșii stabiliți în preajma castelului de domnii Țării Românești; sau pâlcurile de oșteni strecurându-se prin trecătoare și apucând pe drumul șerpuitor ce o „tulește" de vale în tovărășia zburdalnicului „Turcu", care se iu-

(Continuare in pag. 2-a)

Starea sănătății Reginei Mary

Londra, 29 (Rador). — **Un buletin medical dat în cursul serii precizează că starea sănătății Reginei Mary continuă a se desvolta în mod satisfăcător. Va fi nevoie însă de un timp îndelungat până ce se vor vindeca diferitele sgârâieturi.**

xXO●OXx

16 ELEVI GERMANI LUAȚI DE VALURI

5 DIN EI S'AU INNECAT

Copenhaga, 29 (Rador). — **Un grup de 16 elevi germani cari se duseseră în apropiere de Sielandsodde pentru a face o baie în mare, a fost luat de valuri.**

Unsprezece din ei au reușit să se salveze, dar cinci s'au înecat.

Doi din cei înecați erau fiii consilierului legației germane din Copenhaga, von Hensel.

xXO●OXx

O delegație franceză

va participa la serbările dela 8 Iunie

Paris 29 (Rador). — **O delegație franceză va participa anul acesta la serbările dela 8 Iunie, din București.**

Delegația este alcătuită din d. general Lafont, șeful tineretului catolic din Franța, d. Chatelet, directorul învățământului secundar și președinte al cercetașilor francezi, d. Andre Bertrand, din ministerul educației naționale, căpitanul Lafaye și d. Isore.

Ziarul Excelsior, anunțând trimiterea acestei delegații, subliniază caracterul excepțional al sărbătorilor Restaurației:

„Regele României a voit ca ziua suirii Sale pe Tron să fie sărbătoarea tineretului român, încadrat în organizațiile de străjeri", scrie ziarul, adăugând: „Prin trimiterea delegației sale, Franța înțelege să dovedească națiunei române prietene și Suveranului ei amiciția și însemnătatea deosebită pe care o acordă unirii tot mai strânse dintre cele două țări".

Asigurarea ordinei și respectul legilor în alegerile legislative

Ordinul circular dat de d. președinte al Consiliului, tuturor organelor administrative

Primim următorul comunicat:

D. președinte al Consiliului a dat un ordin circular tuturor organelor administrative, începând cu rezidențele ținuturilor și sfârșind cu ultimul post de jandarmi, atrăgând atențiunea asupra îndatorirei de a nu interveni în nici un chip în desfășurarea alegerilor legislative care trebuesc să fie caracterizate prin cea mai desăvârșită libertate și legalitate.

Toate organele administrative se vor mărgini a asigura ordinea și respectul legilor.

D. președinte al Consiliului a dat următorul ordin către organele polițienești și jandarmerie:

„In timpul alegerilor veți sta departe de orice discuțiuni în legătură cu aceste operațiuni, abținându-vă chiar dela vreo reflecție asupra diverșilor candidați.

„Veți veghia numai la respectarea riguroasă a legilor împiedecând orice acțiune sau propagandă interzisă".

Președintele Consiliului de miniștri, ministru de interne și ad-interim la apărarea națională

(ss) ARMAND CALINESCU

Sporirea producției agricole

de CONST. GAROFLID

Producția agricolă a țării trebue sporită. O cere necesitatea schimbului exterior, care devine mai imperioasă acum când producția de petrol e în scădere, o cere și nevoia alimentării populației care crește repede.

Din cauza acestor două cerințe progresul agricol trebue să se desăvârșească într'un ritm viu.

Sporul repede și sigur al producției agricole nu se poate obține decât prin raționalizarea culturei pe exploatările mijlocii și mari. Aceasta din două motive: întâiu, pentrucă suprafața acestor exploatări, cuprinde circa șase milioane de hectare, jumătate din suprafața agricolă a țării, și al doilea pentrucă conducătorii lor sunt mai apți de a primi și executa sfaturile cerute pentru ridicarea repede a producției.

Exploatările mijlocii și mari trebue de aci înainte să fie încadrate în acțiunea de îmbunătățire a producției întreprinsă de ministerul agriculturii. Aceasta nu s'a făcut până acum. Organele oficiale nu s'au ocupat de aceste exploatări asupra cărora plana încă faima demagogică a trecutului.

Prima măsură pentru ridicarea producției pe aceste exploatări ar fi asigurarea unui regim juridic prielnic, și obținerea ajutoarelor financiare pentru ajungerea scopului urmărit.

1. *Regimul juridic* ar fi:

a) Să se oprească diviziunea lor prin legiferarea dreptului proprietarului de a declara indivizibilă, dar transmisibilă, orice suprafață de pământ .In interesul menținerii acestor exploatări, care pot deveni adevărate uzine agricole, s'ar putea declara indivizibile toate proprietățile dela 10 ha. în sus. In proectul de lege pentru reforma agrară, părțile de moșii rămase în urma exproprierii erau declarate indivizibile, n'a rămas în lege decât dreptul proprietarului de a declara indivizibilă o suprafață până la 50 ha.

b) Tot pentru oprirea fărâmi-

(Continuare in pag. 2-a)

Două avioane au aterisat forțat

T.-Mureș, 28 Maiu

In ziua de 26 Mai a. c., timpul fiind foarte nefavorabil sborului, două avioane din unitatea Turda, au fost nevoite a ateriza. Unul pilotat de adj. major Gh. Tudor, a aterizat în apropierea com. Sânmiclăuș, iar celălalt pilot de locotenentul Ion Bozero, în apropierea comunei Lunca din jud. Târnava Mică.

Ambele din cauza terenului accidentat și inundat, au capotat și au fost serios avariate.

Piloții au scăpat cu viață, ultimul salvându-se cu parașuta.

Forțele militare ale Albaniei

vor fi încorporate în armata italiană

Tirana, 29 (Rador). — **Consiliul de miniștri al Albaniei a hotărît ca toate forțele armate albaneze să devină parte integrantă din forțele armate italiene.**

In urma acestei hotăriri, membrii cabinetului au semnat o scrisoare adresată Regelui Impărat, care va fi dusă la Roma de o delegație de ofițeri superiori albanezi, condusă de un membru al guvernului.

Cum sărbătoresc în Franța studenții în farmacie sfârșitul cursurilor

Un incident la frontiera franco-spaniolă

Perpignan, 29 (Rador). — **Un incident s'a produs la frontiera franco-spaniolă. Iată versiunea pe care o dă agenția „Havas" cu privire la acest incident:**

Patru oameni, despre care se crede că erau carabinieri spanioli, au încercat ieri să atragă doi ciobani pe teritoriul spaniol. S'a produs o încăierare și s'au tras focuri de armă, în timp ce grupul se găsea pe teritoriul francez, la aproximativ 500 metri de graniță, lângă Dumas Cornette, la sud de Perpignan.

Un cioban, numit Thuart, a fost omorât. Tovarășul său, anume Barnades, este rănit la coapsă.

Se crede că poate fi vorba de un act de represalii. In ajun, cei doi ciobani, după cum afirmă supraviețuitorul, adăpostiseră un spaniol evadat din tabăra de concentrare dela Argeles, și-i dăduseră de mâncare. Refugiatul spaniol a trecut apoi frontiera, deși ciobanii — afirmă supraviețuitorul — încercaseră să-l determine să renunțe.

Moartea principelui Francisc de Bourbon-Parma

Budapesta, 29 (Rador). — *Principele Francisc de Bourbon-Parma, fiul Principelui Elie de Parma și nepot al fostei Impărătese Zitta, a încetat subit din viață Luni, în urma unei paralizii cardiace.*

Principele Francisc era în vârstă de 26 de ani. El se afla în vizită la unchiul său, arhiducele Albrecht de Habsburg, la Magyarovar.

Inmormântarea se va face Miercuri.

xXO●OXx

Deraierea unui tren lângă Singapore

Singapore, 29 (Rador). — **Corespondentul agenției Reuter transmite:**

Expresul Kualalumpur-Singapore a deraiat Luni dimineață în apropiere de stația Gemas, situată la o distanță de 202 km. nord de Singapore.

Locomotiva s'a rupt de convoi, prăbușindu-se într'o prăpastie.

Mecanicul trenului a fost omorât. Trei sute de pasageri au suferit, în marea lor majoritate, răni ușoare.

Se crede că deraierea se datorește unui act de sabotaj.

xXO●OXx

Puternic uragan pe coastele Suediei și Danemarcei

10 PERSOANE AU PIERIT

Stockholm 29 (Rador). — **Un violent uragan care a bântuit coastele occidentale ale Suediei și Danemarcei, a provocat scufundarea a numeroase îmbarcațiuni.**

Zece persoane au pierit.

ȘI IN ITALIA

Ravenna 29 (Rador). — **O violentă furtună a bântuit coastele Romagnei. Numeroase bărci au fost sfărâmate. Cinci marinari au pierit în valuri. Mulți alții sunt răniți.**

Negocierile franco-turce s'au terminat

Istambul, 29 (Rador).— **Corespondentul agenției „Stefani" transmite:**

Ziarul „Kumhuryet" anunță că negocierile franco-turce s'au terminat. Ziarul adaugă că acordul va fi parafat chiar în cursul zilei de azi.

Festivitatea dela Seminarul central

In prezența Părintelui Nae Popescu, subsecretar de stat la ministerul cultelor și a d-lui D. V. Țoni, subsecretar de stat la Educație, a fost Luni festivitatea ridicării pavilionului național al stolului Seminarului central din Capitală.